

حیوانات عجیب: انگلی که پس از خوردن زبان ماهی، نقش آن را بر عهده می گیرد - دیجیاتو

Maryam Mousavi | شنبه، ۱۰ فروردین ۱۳۹۴

روزی روزگاری، یک ماهی به رستورانی می رود و روی صندلی یکی از میزهای خالی می نشیند. گارسونی که در آنجا کار می کرده به سراغش می آید و از او سوال می کند که چه چیزی میل دارد. اما پاسخی نمی شوند، مجدداً این سوال را تکرار می کند و ماهی تنها با چشمان گردش به او خیره می شود.

گارسون در حالی که عصبانیت در چهره اش موج می زند می گوید: «گرچه زبانت را خورده؟» و با کمال تعجب می بیند که ماهی روی تکه کاغذی می نویسد که زبانش خورده شده. بله زبانش خورده شده اما نه توسط گرچه بلکه یک جورپا مرتکب چنین کاری شده!

این یک داستان نبود و باید بگوییم که با اندکی تغییر، در جهان واقعی نیز رخ می دهد. در ادامه این مطلب با [دیجیاتو](#) همراه باشید تا با جانوری که زبان ماهی ها را می خورد و جایشان را می گیرد آشنا شوید.

در خلیج کالیفرنیا موجودی به نام سیموثوا یا انگل زبان خوار زندگی می کند که ماهی ها را هدف حمله خود قرار داده و به زبانشان می چسبد.

این حیوان تا جایی پیش می رود که ارگان یاد شده را مصرف کرده و حتی بدن خود را جایگزین آن می کند و کلیه کارکردها و وظایف زبان ماهی را نیز بر عهده می گیرد و مثلاً غذا را در داخل فضای دهان میزبان به حرکت در می آورد.

در قلمرو انگل ها، این تنها نمونه ای است که جانور، جای یکی از ارگان های بدن میزبان را گرفته و همان کارایی را از خود به نمایش می گذارد.

این انگل که اختصاراً *C. exigua* نامیده می شود به ماهی های مختلف حمله می کند و با چسبیدن به زبان آنها، خونشان را می کشد اما آنطور که ریک بروسکا زیست شناس دانشگاه آریزونا می گوید، تنها گونه خاصی از ماهی ها (rose snapper) هستند که این انگل به جای زبانشان قرار می گیرد و کاملاً کارکردهای آن را بر عهده می گیرد.

او تأکید می کند، صدها گونه دیگر از انگل هایی که زبان موجودات زنده را می خورند نیز وجود دارند، با این حال تنها *C. exigua* است که می تواند کلیه کارکردهای زبان میزبان را بر عهده بگیرد.

اما بگذارید نگاهی داشته باشیم به گونه انگلی *C. exigua*؛ این موجود در ابتدا با جنسیت نر به بلوغ می رسد و سپس به ماده تبدیل می شوند. این اتفاق زمانی رخ می دهد که بیش از یک عدد از این انگل ها در بدن ماهی میهمان شوند.

زمانی که نخستین انگل به داخل آبشش ماهی نفوذ می کند، فرایند بلوغ آن به عنوان جنس مذکر آغاز می شود اما پس از آنکه انگل دوم از راه رسید، گونه نخست را برانگیخته و آن را وادار می کند تا جنسیتش را به ماده تغییر دهد و سپس محیط آبشش را رها کرده و از طریق گردن به زبان جانور می رسد و به تدریج فرایند تکثیرش آغاز می شود.

گونه مونث با استفاده از هفت جفت پایی که دارد (این پاها بافتی کاملا عضله ای دارند و بسیار شبیه به نیش عقرب به نظر می آیند) خود را به زبان ماهی می چسباند.

این گونه در تا پایان عمرش در همین قسمت باقی می ماند و به زاد و ولد در آن می پردازد. همینکه انگل ماده رشد می کند، مانند هر بندپای دیگری پوست می اندازد و از خون زبان ماهی تغذیه می کند.

بروسکا می گوید: «این موجود 5 مجموعه آرواره دارد و هر پنج تای آنها نیز شکلی دشنه مانند دارند و دو تایشان هم مانند نیزه های بلندی هستند که بافت های بدن ماهی میزبان را پاره می کنند.»

مابقی آرواره ها نیز خون را از زخم هایی که دندان های نیزه مانند انگل روی زبان ماهی به وجود آورده، می مکند.

با این روش، *C. exigua* به تدریج جان را از زبان ماهی می گیرد و این ارگان از ابتدا تا انتهایش و به صورت ذره ذره خشک می شود و در نهایت چیزی جز ریشه ماهیچه ای آن باقی نمی ماند.

در این مرحله، انگل با استفاده از سه یا چهار جفت پای عقبی خود ریشه زبان را می گیرد و به زبان جدید ماهی بدل می شود؛ احتمالا *C. exigua* به گونه ای پرورش یافته که میزبان خود را زنده نگه دارد.

اما پس از آنکه زبان از بین رفت، دیگر غذایی هم برای انگل ماده وجود ندارد و به همین دلیل با استفاده از انرژی و منابع ذخیره شده در بدنش به حیات خود ادامه داده و در عین حال فرزند خود را نیز پرورش می دهد.

دانشمندان هنوز هم نمی دانند که انگل های جوان دقیقا چه زمانی متولد می شوند یا اینکه کی می توانند ماهی میزبان خود را پیدا کنند اما آنطور که بروسکا می گوید، این نوزادان زمانی به بدن ماهی های دیگر منتقل می شوند که میزبان اولیه از ماهی های دیگر برای جدا شدن انگل از دهانش کمک بگیرد و از این طریق مجموعه ای از فرصتی تازه را در اختیار نوزادان انگل قرار خواهد

گرفت.

در مرحله بعدی، انگل ماده که به خاطر بلوغش، توانایی شنا کردن را از دست داده «یا از سوی ماهی میزبان اجازه پیدا می کند که فضای دهان را ترک کند یا اینکه بلعیده می شود، در هر صورت نهایتاً اثری از آن نخواهد بود و حالا یک ماهی داریم که زبانش را از دست داده و به همین دلیل دیگر امکان زنده ماندن برایش وجود ندارد. در واقع داستان زندگی این ماهی نیز به خاطر وجود یک انگل در همین نقطه تمام خواهد شد.»

هنوز مشخص نیست که چرا این انگل تا این اندازه جلو می رود و حتی پس از نابودی کامل زبان موجود میزبان، مسئولیت هایش را بر عهده می گیرد، چراکه دیگر جانوران انگلی هم وجود دارند که صرفاً از زبان میزبان تغذیه می کنند و تا این اندازه پیش نمی روند. برخی احتمال می دهند که زبان این نوع ماهی مانند گونه های دیگر، استحکام کافی را ندارد و این می تواند عامل اصلی از دست دادن زبانش باشد.

اما این شیوه زندگی، مزایای فراوانی برای انگل ماده دارد: از جمله اینکه غذای آن به صورت مستمر تأمین خواهد بود و علاوه بر این، دهان ماهی حکم نوعی پناهگاه امن را برایش دارد که می تواند نوزادانش را در آنجا پرورش دهد.

مانند هر جانور دیگری، هدف انگل زبان خوار از این نوع لانه گزینی این است که نسل خود را ادامه دهد و پس از اتمام مأموریت از صحنه روزگار محو خواهد شد.

اما قضیه برای ماهی میزبان کاملاً متفاوت است. این جانور نیز همچون بسیاری از قربانیان انگل، غیر از بدبختی چیز دیگری نصیبش نمی شود و در حالی که هنوز عمر کاملش را طی نکرده جان خود را از دست می دهد.

[دیجیاتو](#)